

Norjan tietulleista

Rikkaassa Norjassa peritään monin paikoin tiemaksuja, sillä uudet sillat, tunnelit ja yleiset tiet maksetaan pitkälti tietullimaksuin. Huhtikuun alussa 2016 astui voimaan sääntö, että nyt yli 3,5 tonnin matkailuautoissa on oltava elektroninen lukulaite tietullien maksua varten.

Norjassa matkailevilla on tiemaksujen maksamiseen erilaisia tapoja. Ennakkoon varautumalla pääsee halvimmalla.

Kallein vaihtoehto on se, että ei tee ennen matkaa mitään, ja odottaa että kotiosoitteeseen tulee paperilasku parin kuukauden päästä. Laskun lähettäjä on englantilainen perintätoimisto, joka tietysti lisää laskuun omat kulunsa. Laskutus perustuu tietulleilla automaattisesti otettuihin valokuviin. Auton rekisterinumeron perusteella selvitetään auton omistaja ja oikea osoite laskun lähettämistä varten.

Selvästi halvempi vaihtoehto on tehdä ennen matkaan AutoPASS –sopimus. Lyhytaikaisia vierailijoita varten on Visitors´ Payment –vaihtoehto. Tämä on voimassa kaksi kuukautta sen jälkeen kun sopimuksen on etukäteen ilmoittanut alkavaksi. Sopimus syntyy kun rekisteröi luottokorttinsa verkon (autopass.no) kautta järjestelmään. Tämän jälkeen voi ajella kaikilla Norjan maksullisilla teillä käyttäen AutoPASS-ajokaistoja.

Visitors´ Paymentia käyttävällä ensimmäistä kertaa tietullille tullessa kortilta varautuu automaattisesti 300 kruunun summa tulevien tietullien maksuja varten. Jos varauma loppuu matkan aikana kesken, tietulli tekee automaattisesti uuden saman kokoisen varauman. Jos ja kun rahaa jää käyttämättä kahden kuukauden sopimuskauden jälkeen, se palautuu tilille automaattisesti 85 päivän kuluessa. Järjestelmään sisään kirjautumalla voi seurata maksuliikennettä.

Norja ja Tanska tekevät yhteistyötä tiemaksuista. Norjan AutoPASS toimii myös Tanskan silloilla, ja vastaavasti jos autoilijalla jo on Juutinrauman sillan ProBizz –maksusopimus, ei tarvitse enää tehdä Norjan AutoPASS –sopimusta.

AutoPASS maksujärjestelmää voi käyttää myös niissä Norjan tunneleissa, joissa maksuja peritään. Lauttamaksuja ei AutoPASS -järjestelmällä voi maksaa.

Raskaille matkailuautoille tarvitaan nyt lukulaite

Uusi sääntö on, että nyt Norjassa liikkuvien yli 3,5 tonnin matkailuautojen tulee hankkia elektroninen lukulaite eli toll tag (bombrikke). Tämä lukulaite on ollut Norjassa pakollinen raskaan ammattiliikenteen autoissa vuoden 2015 alusta lähtien.

Tag on lukulaite joka kiinnitetään tarralla peruutuspeilin taakse tai muuhun sopivaan kohtaan tuulilasin sisäpintaan. Lukulaitteen voi hankkia Norjasta huoltoasemilta tai tietullien palvelustapaikoista, jotka on viitoitettu Kr-service –liikennemerkeillä. Sen voi tilata myös internetin kautta. Samalla kun laitteen hankkii, tehdään AutoPASS –sopimus.

Raskas matkailuauto luokitellaan Norjassa M1-ajoneuvoluokkaan kuuluvaksi henkilöautoksi, joten sen tiemaksut ovat samat kuin henkilöautoilla, eli paljon alhaisemmat kuin raskailla ammattiajoneuvoilla. Tämän kevyemmän maksun edellytyksenä on, että yli 3,5 tonnin matkailuauto on varustettu elektronisella lukulaitteella. Ne, joilla on jo aiemmin ollut matkailuautossaan käytössä elektroninen lukulaite, tulee nyt päivittää sopimustietonsa. Omaan sopimusyhteykseen tulee toimittaa asiakirjat (rekisteriote), jotka todistavat auton kuulumisesta M1-luokkaan. Muuten ajoneuvoa laskutetaan raskaan ammattikaluston mukaisesti.

Tag -lukulaitteen hankinta on hyvä vaihtoehto myös niille kevyen kaluston omistajille, jotka reissaavat Norjassa usein, tai viipyvät maassa yli kaksi kuukautta. Lukulaitteesta joutuu maksamaan 200 kruunun pantin, jonka saa takaisin kun laitteen palauttaa. Tagia käyttävän ei tarvitse joka Norjan matkalla tehdä uutta sopimusta.

Kaikkia tiemaksuja ei vielä automatisoitu

Norjassa on tietullien maksupisteitä noin 170. Pieni osa näistä on edelleen sellaisia, joissa maksetaan joko käteisellä tai kortilla. Nämä käteistä hyväksyvät maksuasemat on merkitty opastein ”Manuel”.

Norjassa voidaan maksuja periä myös pienillä paikallisilla yksityisteillä. Tällöin tiellä on puomi, ja sen lähellä on metallinen laatikko, jossa on lomakkeita. Lomakkeeseen tulee kirjoittaa nimi, ajoneuvon rekisteritunnus ja päivämäärä. Lomakkeen kopiokappale toimii tiemaksun kuittina.

Pekka Heinonen